

Financiering van duurzame energie – een aantal ontwikkelingen

Op 30 september 2010 bereikten de Tweede Kamerfracties van VVD en CDA overeenstemming over de tekst van hun regeerakkoord. Uit het regeerakkoord blijkt onder meer dat de regeringsfracties veranderingen willen doorvoeren ten aanzien van twee belangrijke instrumenten bij de financiering van duurzame energie, namelijk groen beleggen (van belang voor de Regeling Groenprojecten) en de Stimuleringsregeling voor Duurzame Energie (SDE). Verder blijkt uit het regeerakkoord dat het kabinet Rutte een impuls wenst te geven aan publiek-private samenwerking (PPS). In het bijzonder zal het beleid ten aanzien van PPS een impuls moeten geven aan de aanleg en het onderhoud van infrastructuur maar mogelijk biedt dit ook mogelijkheden voor meer PPS bij duurzame energieprojecten. In dit artikel zal kort worden ingegaan op de Regeling Groenprojecten, de SDE en PPS bij duurzame energieprojecten en de recente ontwikkelingen in dit kader.

Regeling Groenprojecten

De Regeling Groenprojecten werd geïntroduceerd in 1994 en is nadien een aantal keren gewijzigd. In de regeling is opgenomen voor welke projecten een groenverklaring kan worden verkregen. Indien voor een bepaald project een groenverklaring is verkregen dan kan voor dit project een groenlening worden aangegaan bij een door de Nederlandse Belastingdienst aangewezen groenbank of groenfonds. De rente op deze groenleningen is over het algemeen laag. Dit wordt onder andere bereikt doordat particulieren een vrijstelling van vermogensrendementsheffing en een heffingskorting krijgen indien zij groen beleggen. Spaarders en beleggers in door overheid erkende groene fondsen zijn vrijgesteld van de 1,2% vermogensrendementsheffing in Box 3 tot een maximum van EUR 55.145 per persoon (in 2010). Daarnaast ontvangen zij 1,3% heffingskorting in Box 1 over het vrijgestelde bedrag. Samen betekent dit een fiscaal voordeel van maximaal 2,5%.

In maart 2010 werd de Regeling Groenprojecten 2010 van kracht. Deze regeling gaat uit van dezelfde methodologie als haar voorganger, de Regeling Groenprojecten 2005, maar introduceert onder andere een aantal nieuwe categorieën van projecten die in aanmerking kunnen komen voor een groenverklaring. Nieuw zijn de categorieën Duurzame mobiliteit, Duurzame waterketens en Terugwinning en hergebruik. De bestaande categorie Duurzame bouw is uitgebreid zodat ook renovatieprojecten in aanmerking komen voor een groenverklaring.

Het regeerakkoord

In tegenstelling tot het in de Regeling Groenprojecten

neergelegde beleid kan uit de financiële bijlage van het regeerakkoord worden opgemaakt dat ervoor is gekozen om het stimuleren van groen beleggen aan banden te leggen. Op pagina 27 van de financiële bijlage wordt vermeld: *“In box 3 worden de diverse vrijstellingen behouden. De extra heffingskortingen die 1,3% van deze vrijstelling bedragen, komen te vervallen, het gaat hierbij om: heffingskortingen voor groen beleggen...etc.”*. Naar aanleiding van dit bericht hebben veel (groen)banken hun fondsen (tijdelijk) gesloten. Inmiddels is een amendement op het Belastingplan van het Kamerlid Arie Slob (Christen-Unie) aangenomen. Als gevolg van dit amendement zullen de extra heffingskortingen van 1,3% geleidelijk worden afgeschaft en pas in 2014 op 0 gesteld worden. Overigens zal de vrijstelling op de vermogensrendementsheffing van 1,2% voor groene beleggingen wel ongewijzigd in stand blijven.

Stimuleringsregeling voor Duurzame Energie: Van SDE naar SDE+

In april 2008 is de Stimuleringsregeling voor Duurzame Energie (hierna: SDE) in werking getreden. De SDE is de opvolger van de ‘subsidiereregeling Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie’ (MEP), die in 2006 is beëindigd. In het regeerakkoord is nu aangekondigd dat de SDE per 1 januari 2011 wordt beëindigd en in de komende twee jaar zal worden omgevormd tot een SDE+ regeling. De eerder aangegane verplichtingen onder de SDE zullen echter nog wel worden nagekomen. De SDE+ zal worden gefinancierd vanuit een opslag op de energierekening en mogelijk voor een deel uit de opbrengsten van een additionele kolen- en gasbelasting. In de brief van 11 november 2010 aan de

Het is nog onduidelijk hoe het beleid van het kabinet zich op deze terreinen zal ontwikkelen.

Tweede Kamer licht minister Verhagen de invoering van de opslag als volgt toe: *"Hiermee komt er een directe link tussen het gebruik van energie en de investeringen in de verduurzaming van de energievoorziening. De opslag maakt het voor de energiegebruiker inzichtelijker welke uitgaven verbonden zijn aan de verduurzaming. Daarnaast biedt de opslag meer zekerheid over de langjarige beschikbaarheid van middelen om duurzame energie te stimuleren. De verdeling van de opslag over burgers en bedrijven is in lijn met de opbrengst van de energiebelasting (circa 50% burgers en 50% bedrijven) en evenredig verdeeld over gas en elektriciteit".* De minister kondigt voorts aan dat hij uiterlijk medio mei 2011 een wetsvoorstel over de invoering van de opslag op de energierekening en de mogelijke additionele kolen- en gasbelasting naar de Tweede Kamer zal sturen.

De lopende subsidiebeschikkingen uit de SDE en de MEP blijven uit de algemene middelen gefinancierd. Zodoende zal de opslag slechts gedeeltelijk oplopen. De minister geeft aan dat hij in deze kabinetsperiode voor de MEP, de SDE en de SDE+ committeringen wil aangaan die leiden tot maximale uitgaven (inclusief MEP en SDE) van EUR 1,4 miljard per jaar in 2015 en verdere jaren.

De SDE+ zal dit jaar iets later worden opengesteld dan gebruikelijk (medio 2011), maar ook iets langer openblijven dan gebruikelijk (tot eind 2011).

Publiek-private samenwerking

Uit het regeerakkoord blijkt dat het kabinet Rutte een impuls wil geven aan publiek-private samenwerking (PPS). Het regeerakkoord geeft aan dat PPS verder ingezet moet gaan worden voor infrastructuur. In dit kader zal onder andere de regel dat PPS in een keer ten laste komt van de begroting worden gezien. Het regeerakkoord geeft niet aan dat PPS ook verder zal worden ingezet voor de ontwikkeling van duurzame energie maar vermeldt wel dat het kabinet ten aanzien van duurzame energie een "Green deal" met de samenleving beoogt. Dit zal mede bereikt worden door voortzetting van de nationale aanpak van energiebesparing. Daarnaast zal de verlening van vergunningen voor lokale, kleinschalige productie van energie en warmte eenvoudiger worden. Het regeerakkoord lijkt

hiermee het ontstaan van lokale duurzame energiebedrijven te steunen. Gemeentes zouden in dit verband private initiatieven voor lokale en duurzame stroomopwekking kunnen faciliteren door garanties af te geven en door te helpen met het bijeenbrengen van de benodigde financiering.

PPS-light

Een interessante ontwikkeling in dit kader is ook PPS-light. Hierbij worden eenvoudigere vormen van zekerheden gegeven aan de financiers, bijvoorbeeld een aanvullende garantie. PPS-light maakt het mogelijk om ook bij kleinere projecten PPS toe te passen. Door de eenvoudigere vormen van zekerheid is een eenvoudigere contractsstructuur haalbaar en zullen de transactiekosten vermoedelijk lager zijn. Mogelijk zou de impuls aan PPS in het regeerakkoord in combinatie met de ontwikkeling van PPS-light kunnen leiden tot meer PPS bij duurzame energieprojecten.

Uit het regeerakkoord blijkt dat er een aantal veranderingen komt ten aanzien van de financiering van duurzame energie. De vraag rijst of de Regeling Groenprojecten zal verdwijnen en of meer PPS zal worden ingezet op het gebied van duurzame energie. Het is nog onduidelijk hoe het beleid van het kabinet zich op deze terreinen zal ontwikkelen. Wat in ieder geval duidelijk wordt uit de plannen van het kabinet is dat de SDE per 1 januari 2011 zal worden beëindigd en in de komende twee jaar zal worden omgevormd tot een SDE+ regeling.

SUZANNE REINTJES

Advocaat

T +31 20 3016 421

E suzanne.reintjes@cms-dsb.com